

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň sestry konseniorky Dunajsko-nitrianskeho seniorátu - Mgr. Zuzany Moncoľovej

2. nedeľa po Veľkej noci: Dobrý pastier (30.4.2017)

Mt 7,1-5

Nesúďte, aby ste neboli súdení, lebo akým súdom súdite vy, takým budete súdení a akou mierou meriate vy, takou bude vám namerané. Prečo bratovi vidíš v oku smietku a vo vlastnom oku nebadáš brvno? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka, keď ty sám máš v oku brvno? Pokrytec, vyťahni najprv brvno z vlastného oka a potom budeš jasne vidieť, aby si mohol vybrať smietku z oka svojho brata.

Bratia a sestry

Pán Ježiš Kristus je predstavený v Biblii ako dobrý pastier. On nám dal určité pravidlá, ktoré by sme mali my, Jeho ovečky rešpektovať a zachovávať. V dnešnom odseku Písma svätého sme počuli jedno z týchto Kristových pravidiel. Sami si podľa neho určujeme skutočnosť, ako má Boh nakladať s nami pri poslednom súde. Ak som človek veľmi kritický voči ostatným. Ak hľadám na každom iba jeho chyby, poklesky a všetko zlé. Týmto spôsobom života žiadam Boha, aby pri poslednom súde rovnako pristupoval ku mne samému. Aby bol ku mne taký kritický a taký prísny, ako som ja sám bol voči ostatným ľuďom vo svojom živote. *Nesúďte a nebudete súdení, lebo akým súdom súdite vy, takým budete súdení a akou mierou meriate vy, takou bude aj vám namerané.*

Pokúšenie rýchlo odsúdiť druhého človeka je veľmi chytľavé a sklznúť do stavu horkosti a zatrpknutosti sa dá veľmi rýchlo. Škody, ktoré sa pritom urobia sú veľmi hlboké. Keď človek zraňuje druhého človeka – podceňovaním, ohováraním – zraňuje v prvom rade samého seba, svoju dušu. Pretože malosť človeka sa ukáže v tom momente, keď ponižujem druhého človeka. Preto hovorí Pán Ježiš: *Prečo bratovi vidíš v oku smietku a vo vlastnom oku nebadáš brvno? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka, keď ty sám máš v oku brvno? Pokrytec, vyťahni najskôr brvno z vlastného oka a potom budeš jasne vidieť, ako vybrať smietku z oka bratovho.*

Niekedy sa stáva, že človek rád poukazuje na chyby toho druhého. Hovorí: „Dovoľ, aby som ti pomohol. Aby som Ti vybral smietku z oka. Dovoľ, aby som Ti ukázal na tvoj problém. Veď takto nemôžeš žiť. Najskôr toto a ono musíš zmeniť vo svojom živote a potom budeš dobrý kresťan.“ Niekedy falošný záujem o človeka môžeme aj nábožensky maskovať. Poprosíme niektorých ľudí, aby sa modlili za problémy určitého človeka. Ale pritom to nie vždy myslíme úprimne. Niekedy týmto spôsobom chceme čo najväčšiemu počtu ľudí povedať, akých problémov sa daný človek dopúšťa a preto sa za neho musíme modliť. Niekedy si to môžeme posvätiť aj takýmto spôsobom.

Lenže Pán Ježiš nám ukazuje na brvno vo vlastnom oku: „Pokrytec, vyber najskôr brvno z vlastného oka.“ Pri slove pokrytec je na tomto mieste použité grécke slovo HYPOKRETES. Toto slovo v preklade označuje herca. Herec hrá rôzne úlohy vo svojom živote, predstiera život človeka, ktorým v skutočnosti nežije. Pokrytec robí to isté. Navonok sa tvári zbožne, hrá náboženské divadlo, ale jeho vnútro je špinavé. Na dne jeho duše je to veľké brvno. Pokrytec – herec - vyber teda najskôr to brvno z vlastného života.

Vyber zo srdca brvno pýchy. Koľkokrát si myslíme, že sme v podstate dobrými ľuďmi. Že máme síce svoje chyby, ale veď každý človek má svoje chyby. Lenže pravda je taká, že bez Božej milosti by sme boli dnes niekde pod mostom a naveky by sme zhoreli v ohnivom jazere Božieho hnevu. Preto dobrota Božia nás vedie ku pokániu. Ku každodennému si uvedomovaniu, že všetko v živote máme od Pána Boha. Bez Neho by som nič neznamenal. Preto nemám byť na čo namyslený. Ak sú veci na ktoré som pyšný, potom si musím vybrať brvno pýchy. Pretože mi zacláňa výhľad na Pána Ježiša. Až keď ho vyberiem, stávam sa úprimným a jednoduchým pred Bohom a ľuďmi.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň sestry konseniorky Dunajsko-nitrianskeho seniorátu - Mgr. Zuzany Moncoľovej

Vyber brvno svojvôle. Pán Ježiš hovorí: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, nesie svoj kríž a nasleduje ma.“ Koľkokrát v živote sa sťažujeme na to, ako sa nám nedarí, ako prežívame problémy, ako nám veci nevychádzajú, ako nás deti neposlúchajú a podobne. Ale ten kríž života musíme niesť ďalej. Dobrá správa spočíva v tom, že nie sme naň sami, Pán Ježiš nám pomáha, aby sme kráčali s Jeho pomocou.

Vyber brvno milovania sveta. Koľkokrát sme si hovorili: „Veď tí neveriaci sa majú lepšie. Ničoho sa nemusia zriekať v živote. Žijú si bez pravidiel, obmedzení, a žije sa im celkom dobre.“ Nejedna cesta zdá sa človeku správnou, ale nakoniec to môžu byť cesty smrti – píše sa v biblickej knihe Prísloví. Podrobne si všimnite život takého človeka, ktorý sa snaží vyniknúť, upozorniť na seba. Najlepšie tým spôsobom, aby ublížil druhému, privlastnil si jeho prácu a pokrytecky sa tváril, na čo všetko on prišiel. To sú tie cesty smrti.

Vráťme sa k tomu posudzovaniu. Ako rodič môžeš svojou výchovou spôsobiť, že si tvoje dieťa nikdy nebude veriť. Pokiaľ mu stále budeš hovoriť, že všetko robí zle a zabúdaš mu zdôrazňovať, čo okrem toho robí dobre. Ak chceš z neho vychovať zdravú osobnosť, napomenutie sa musí striedať s povzbudením. A to je príklad pre prístup jedného k druhému. Nikto z nás pritom nie je dokonalým. Každý máme aj svoje plusy, aj svoje mínusy. Keď budeš druhému človeku stále hovoriť, že robí niečo zlé, tak ťa po čase prestane brať vážne. Ak ho budeš iba chváliť, podieľaš sa na pokrivenosti jeho charakteru. My ako kresťania musíme robiť tieto veci navzájom. Dokázať pomenovať problém, ale zároveň dokázať povedať aj slová povzbudenie a pochvaly.

Skús sa zamyslieť nad človekom, ktorého stále kritizuješ a nedokážeš si pre neho nájsť pol dobrého slova. Zamysli sa, pred kým toho človeka rád kritizuješ. Snažíš sa týmto spôsobom zlepšiť svoje postavenie v očiach druhých ľudí? Možno nosíš roky, desaťročia vo svojom vnútri nezahojené rany. Možno je tvoje srdce plné vnútornej horkosti a preto sa hneváš na každého, kto ti príde do cesty. Pán Ježiš hovorí: *Vreteničie plemeno, ako môžete hovoriť dobré, keď sami ste zlí? Lebo z plnosti srdca hovoria ústa. Dobrý človek vynáša dobré z dobrého pokladu a zlý vynáša zlé zo zlého pokladu. Ale hovorím vám, že z každého prázdneho slova, ktoré ľudia vyslovia, budú vydávať počet v súdny deň. Lebo pre svoje slová budeš ospravedlnený a pre svoje slová budeš odsúdený (Mt 12, 34 – 37).*

Sú to veľmi silné slová. Čo nosíme v srdci, to dáme ústami na povrch. Ak sa nachádza v našom srdci brvno horkosti, potom si ani pre nikoho nenájdeme pol dobrého slova. Možno budeme navonok maskovať záujem o druhého človeka, ale bude to povrchné a to všetko len s tým cieľom, aby sme druhému poukázali na jeho chyby a sami sme pritom vynikli. Ale ak je moje srdce plnené a každého dňa menené Božou láskou, potom sa dokážem za ľudí okolo seba modliť, dokážem im žehnať. Dokážem ich aj povzbudiť a povedať niečo pekné. Každý z nás máme svoje city. A človeka, z ktorého ide zatrpknutosť, toho budú všetci obchádzať už z diaľky. Ale človeka plného lásky, dobroty budú ľudia vyhľadávať, lebo cítia k takému človeku dôveru. Preto aj naši predkovia vymysleli príslovie: „Vtáka poznáš po perí a človeka po reči.“

Modlime sa každý deň slová žalmistu: *Nech sú Ti po vôli reči mojich úst a rozjímania môjho srdca pred Tebou, ó Hospodine, moja skala a môj Vykupiteľ (Ž 19, 15)!*

Prečo teda človek radšej kritizuje, než povzbudzuje druhých ľudí?

1. Myslíme si, že sme veľmi dôležití. Pokiaľ sa nám určité veci v živote podaria, veľmi ľahko môžeme skĺznuť do takého stavu keď si hovoríme, že v podstate my sami vieme všetko najlepšie spraviť. My sami máme na všetko v živote patent. A niektorí ľudia prídu až do takého štádia, kedy si myslia, že celý svet sa musí krútiť iba okolo nich.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň sestry konseniorcky Dunajsko-nitrianskeho seniorátu - Mgr. Zuzany Moncoľovej

Druhí ľudia nie vždy musia byť pripravení na to, čo ich chceme prostredníctvom kritiky naučiť. Potom máme na výber. Buď ustúpime do úzadia a modlíme sa za nich, aby v nich Boh konal. Alebo sa im pokúšame vnútiť svoj názor násilím. Preto sa za takýchto ľudí modli a pros Pána Boha, aby s nimi pracoval podľa svojho plánu.

2. Každý z nás máme od Pána Boha určité dary. Niekedy si však myslíme, že iba to čo viem ja robiť, je to najlepšie a nikto iný to tak nevie spraviť, ako ja sám. Napriek tomu sme všetko dostali iba z Božej milosti. Niekedy čakáme, že sa ľudia dostanú na našu úroveň života, na našu úroveň viery. Pokiaľ sa to tak nedeje, potom ich zrážame k zemi svojou kritikou. Preto je dôležité, aby si sa za ľudí okolo seba veľa modlil a dovolil Bohu, aby konal v ich srdciach.

Je ľahšie kritizovať, ako povzbudzovať. Ale my sa musíme naučiť povzbudzovať aj druhých. Odsudzovať sa nedá iba svojimi slovami, ale aj pohľadom. Poznáte pohľad človeka, ktorý na vás uprie a je to taký pohľad zlosti, ktorým by vás najradšej priklincoval na stenu. Alebo inokedy to môže byť zase pohľad plný opovrhnutia, kedy pri pohľade toho človeka na vás vám je jasné, že ste pre neho ukradnutý, že pre neho nič neznamenáte. Že skrátka on to vie všetko v živote lepšie, lebo on má patent na rozum. A možno nevie, že dobrota Božia ho vedie ku pokániu (R 2, 4).

Preto sa skúsme na seba pozeráť aj očami lásky. Keď vidíš, že niekto niečo pekné a dobré spravil, tak ho povzbud: „Dobre si to spravil, teším sa z toho, je to pekné, mám z toho radosť.“ Toho človeka to posunie ďalej a zároveň aj tvoj postoj k nemu bude iný.

Skúste sa na druhého človeka usmiať. Úsmev plný lásky a nehy dokáže roztopiť aj najtvrdšiu skalú. Asi najkrajšie sa dokážu usmievať malé deti. Sú to úsmevy radosti, jednoduchosti a nevinnosti.

A skúsme niekedy povedať druhému človeku: „Som rád, že si tu dnes bol v kostole. Teším sa, že patíš do nášho zboru.“

Nech nás teda vedie Pán Ježiš, ako dobrý pastier týmto štýlom života. Zla a pokrivených vzťahov je vo svete viac než dost. Preto v prvom rade musíme vybrať brvná z toho vlastného oka. Potom sa dokážeme pozeráť na ľudí okolo seba očami lásky, pochopenia a povzbudenia majúc na mysli slová apoštola Pavla z listu Filipským: *Radšej v pokore iných pokladajte za hodnejších než seba (Fil 2, 3).*

Amen.